

ADDaisy

Tirtsa Ehrlich (2009)
 Noordwijk: Uitgeverij aan Zee
 ISBN 978 90 746 4029 9
 40 bladzijden
 Prijs: € 9,95

Kinderboeken over ADHD zijn niet nieuw, maar een specifiek boek voor kinderen met ADD kwam ik nog niet eerder tegen. *ADDaisy* is dan ook een welkome aanvulling voor basisschoolkinderen vanaf ongeveer acht jaar.

Daisy is een negenjarig meisje dat in groep 4 doubleerde vanwege concentratieproblemen. Na een gesprek op school gaat men naar de 'praatdokter', die ADD vaststelt. Daisy krijgt medicijnen, haar ouders volgen een cursus en Daisy gaat in een groepje (ik laat de discussie over effectiviteit van 'ADHD-groepjes' even liggen). Daisy houdt een spreekbeurt voor haar klas en zowel thuis als op school vinden allerlei aanpassingen plaats om Daisy beter te kunnen helpen, waardoor ze zich prettiger voelt en beter tot leren komt.

Hoewel de auteur haar keuze voor een meisje als hoofdpersoon impliciet motiveert met de vermelding dat ADD (in tegenstelling tot ADHD) vaker bij meisjes voorkomt, is het jammer dat *ADDaisy* ook zo'n expliciet meisjesachtige uitstraling heeft. Zowel de kleuren (vooral lila) als de overdaad aan bloemetjestekeningen zullen de *gendereufore* jongens niet direct uitnodigen, terwijl de inleidende tekst vermeldt dat het boek ook voor jongens, brusjes en klasgenoten bedoeld is.

ADDaisy is geschreven door een gz-psychooloog uit de jeugd-ggz en dat is – in positieve zin – goed te merken. Het is een aantrekkelijk full-color therapeutisch en pedagogisch verantwoord boek, waarin

veel aandacht is voor psycho-educatie, positieve aspecten van ADD en competentieversterking (suggestie van concrete helpende gedachten als alternatief voor 'Ik ben dom'). Dat is zinvol gezien de comorbiditeit van ADD met stemmingsstoornissen. Tussen de regels door zijn voor ouders en leerkrachten veel praktische tips te lezen hoe ze beter met hun ADD-kroost kunnen omgaan. Voor leeftijdgenoten noemt Daisy tien handige tips. In de inleiding wordt uitgelegd hoe dit boek gelezen kan worden, een luister-cd (inclusief ADD-lied) is bijgevoegd en enkele relevante websites worden genoemd.

Ehrlich gebruikt een leuke Ferrari-metafoor: ADHD'ers rijden hard, vliegen soms uit de bocht omdat ze deze te laat zien en kunnen niet zo goed remmen. ADD'ers zijn Ferrari's met dieselmotoren: ze komen trager op gang, maar als ze eenmaal rijden, kunnen ze even hard. ADD'ers vergeten wel eens hun autosleutels of de weg; de medicatie en beschreven tips kunnen gezien worden als hun 'TomTom'. Dit is een leuke metafoor als aanvulling op de metaforen die ik zelf vaak gebruik, namelijk die van de kapitein op het schip die moeite heeft zijn werk goed te doen (bij fantasierijke kinderen kun je dit uitbouwen door te noemen dat de kapitein bijvoorbeeld niet scherp kan zien en medicatie dan een soort bril is waarmee hij de ijsberg tijdig kan opmerken; alternatieven zijn die van de dronken kapitein die zijn bemanning niet effectief aanstuurt of een

slechte plaatsing van de stuurhut op de boot, waardoor de kapitein overzicht mist) of het verkeerskruispunt waarbij tijdens spitsuur alle stoplichten oranje knipperen waardoor overzicht ontbreekt, chaos dreigt en de planning en organisatie ver te zoeken zijn (medicatie is dan uiteraard het herstel van de functionerende stoplichten die het verkeer – prikkelverwerking en gedrag – weer reguleren).

Zelf zou ik nog genoemd hebben dat een 'aandachtstekortstoornis' niet betekent dat het kind aandacht tekort komt, en dat een 'stoornis hebben' niet hetzelfde is als 'gestoord zijn'.

Wat ik jammer vind (de auteur is zelf gz-psychooloog), is dat de term 'praatdokter' klassiek maar onterecht de suggestie zou kunnen wekken dat ADD door een arts zou moeten worden vastgesteld. Behoudens deze minimale onvolkomenheden vind ik *ADDaisy* een zeer geschikt kinderboek dat ik iedereen aanraad!

Yaron Kaldenbach, gz-psychooloog